

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4470/2543

นาง แพรพรรณ จันทร์เฉลี่ย ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ผู้คัดค้าน
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 27, ป.วิ.พ. มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 188,
พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องขอ บริษัท ส. จะถูกศาลแพ่งมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก็ตาม แต่การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นขอให้ไต่สวนและมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของบริษัท ส. โดยการครอบครองปรปักษ์ เป็นการใช้สิทธิทางศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 โดยผู้ร้องมิได้กล่าวหาว่ามีบุคคลใดโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้อง จึงชอบที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของผู้ร้องอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตามมาตรา 188ซึ่งมิได้มีบทบัญญัติบังคับให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัท ส. การที่ศาลชั้นต้นเพียงแต่ประกาศคำร้องขอในหน้าหนังสือพิมพ์ กับส่งหมายและสำเนาคำร้องขอแก่บริษัท ส.กับบริษัท ค. ผู้รับจำนองที่ดินดังกล่าวก่อนการไต่สวน จึงมิได้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบทั้งการที่ผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ก็หาได้เสียสิทธิไม่ เพราะผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอก หากคำสั่งศาลชั้นต้นทำให้สิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายของบริษัท ส. ถูกโต้แย้ง ก็ชอบที่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการกิจการทรัพย์สินของบริษัท ส. ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483มาตรา 22 จะฟ้องผู้โต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของบริษัท ส. เพื่อพิสูจน์ว่าบริษัท ส.มีสิทธิในที่ดินโฉนดดังกล่าวดีกว่าผู้ร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145(2) หรือหากการดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้นในคดีนี้มีผลกระทบต่อสิทธิของบริษัทซึ่งเป็นบุคคลผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินดังกล่าว บริษัท ส. ก็อยู่ในฐานะผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามคำสั่งนั้น ผู้คัดค้านย่อมมีสิทธิร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับคดีเพื่อพิสูจน์ว่าบริษัท ส.มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวดีกว่าผู้ร้อง โดยไม่จำเป็นต้องไปฟ้องผู้ร้องเป็นคดีใหม่ ผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นที่ได้ดำเนินมาแล้วโดยชอบได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งแสดงว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 6651, 6654, 6655, 6658, 9101, 12695 และ 12696 เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยผู้ร้องได้ครอบครองปรปักษ์มาเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 6651, 6654, 6655, 6658, 9101, 12695 และ 12696 ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ จำกัด ได้ยื่นฟ้องบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ลูกหนี้กับพวกให้ล้มละลายต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์บริษัทลูกหนี้เด็ดขาดเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2530 และมีคำพิพากษาให้บริษัทลูกหนี้ล้มละลายเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2538 จากการตรวจสอบของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปรากฏว่าที่ดินที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งแสดง

กรรมสิทธิ์โดยอ้างว่าได้มาโดยการครอบครองปรปักษ์นั้น เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทลูกหนึ่ง ดังนั้น บรรดาอำนาจในการจัดกิจการทรัพย์สินของบริษัทลูกหนึ่งจึงตกอยู่แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 แต่ในระหว่างการดำเนินคดีร้องขอให้ศาลสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ทราบว่ามีคดีนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นศาล และได้มีหมายแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ จึงไม่ได้เข้ามาดำเนินคดีแทนบริษัทลูกหนึ่ง เพิ่งทราบเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2540 ดังนั้นการดำเนินกระบวนการพิจารณาก่อนนั้น จึงเป็นการผิดระเบียบ ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและอนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินคดีแทนบริษัทลูกหนึ่งต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 27 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ โดยการครอบครองปรปักษ์โดยชอบแล้ว ไม่มีเหตุให้เพิกถอนคำสั่ง จึงให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องของผู้คัดค้านไว้ไต่สวนและมีคำสั่งต่อไป ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาตามฎีกาของผู้ร้องว่า กรณีมีเหตุเพิกถอนกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นตามคำร้องของผู้คัดค้านหรือไม่ เห็นว่าแม้ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องขอและศาลชั้นต้นพิจารณาคดีนี้ บริษัทสิทธิอำนาจจำกัด จะถูกศาลแพ่งมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก็ตาม แต่การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นขอให้ไต่สวนและมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 6651, 6654, 6655, 6658, 9101, 12695 และ 12696 ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด โดยการครอบครองปรปักษ์นั้นเป็นการใช้สิทธิทางศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 โดยผู้ร้องมิได้กล่าวหาว่ามีบุคคลใดโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้อง จึงชอบที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินกระบวนการพิจารณาของผู้ร้องอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 188 ซึ่งมีได้มีบทบัญญัติบังคับให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในโฉนดที่ดินดังกล่าวแต่อย่างใด การที่ศาลชั้นต้นเพียงแต่ประกาศคำร้องขอในหนังสือพิมพ์กับส่งหมายและสำเนาคำร้องขอแก่บริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด กับบริษัทเงินทุนเครดิตการพาณิชย์ จำกัด ผู้รับจ้างนองที่ดินดังกล่าวก่อนการไต่สวนจึงหาได้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบดังที่ผู้คัดค้านอ้างแต่อย่างใด ทั้งการที่ผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ก็หาได้เสียสิทธิแต่อย่างใดเพราะผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอก หากคำสั่งศาลชั้นต้นทำให้สิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ถูกโต้แย้ง ก็ชอบที่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการจัดกิจการทรัพย์สินของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 จะฟ้องผู้โต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด เป็นคดีอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก เพื่อพิสูจน์ว่าบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด มีสิทธิในที่ดินโฉนดดังกล่าวดีกว่าผู้ร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145(2) หรือหากการดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้นในคดีนี้มีผลกระทบต่อสิทธิของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินดังกล่าว บริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ก็อยู่ในฐานะผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามคำสั่งนั้นผู้คัดค้านย่อมมีสิทธิร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งนั้นเพื่อพิสูจน์ว่าบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวดีกว่าผู้ร้อง โดยไม่จำเป็นต้องไปฟ้องผู้ร้องเป็นคดีใหม่ก็ได้ ดังนั้นผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาคดีนี้ของศาลชั้นต้นที่ได้ดำเนินมาแล้วโดยชอบได้" พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง

ของผู้คัดค้าน

องค์คณะ

สมชาย พงษ์ธา · กมล เพียรพิทักษ์ · จรัส พวงมณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4470/2543>